

Sygn. akt VI U 2047/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2018 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: K. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 13 lipca 2018 r., znak: (...)

w sprawie: K. W.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o datę przeliczenia emerytury

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do przeliczenia emerytury ubezpieczonej K. W. w sposób określony w zaskarżonej decyzji od dnia(...);

II stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 lipca 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z urzędu – w związku z przeliczeniem kapitału początkowego oraz otrzymaniem nowych dowodów z Sądu - przeliczył K. W. emeryturę od 1 czerwca 2018r. t.j. od miesiąca, w którym otrzymano nowe dowody z Sądu Okręgowego w Bydgoszczy.

Odwołanie od powyższej decyzji w zakresie daty przeliczenia emerytury wniósł w imieniu ubezpieczonej jej pełnomocnik procesowy, domagając się przeliczenia świadczenia od dnia (...), to jest od dnia przyznania ubezpieczonej prawa do emerytury z osiągnięciem przez nią wieku emerytalnego 60 lat.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podając że zaskarżoną decyzją przeliczono świadczenie ubezpieczonej od 1 czerwca 2018r. t.j. od miesiąca, w którym organ rentowy otrzymał nowe dowody w sprawie dotyczącej osiąganego wynagrodzenia w latach 1989 – 1991. Nową dokumentację w sprawie organ rentowy otrzymał z Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, przed którym pod sygnaturą VI U 1459/17 toczyła się sprawa z odwołania ubezpieczonej od decyzji z dnia 29 sierpnia 2017r. (znak: (...)) w sprawie podstawy wymiaru kapitału początkowego. Postanowieniem z dnia 11 września 2018r. postępowanie umorzono, a odwołanie od decyzji z dnia 13 lipca 2018r. przekazano organowi rentowemu do rozpoznania. W toku tego postępowania Sąd Okręgowy przekazał w dniu 28 czerwca 2018r. pozwanemu kserokopie kart wynagrodzeń oraz notatkę urzędową. Na podstawie dokumentów przekazanych przez Sąd organ rentowy przeliczył decyzją z dnia 12

lipca 2018r. wartość kapitału początkowego oraz decyzją z dnia 13 lipca 2018r. przeliczono emeryturę. Pełnomocnik ubezpieczonej nie zakwestionował decyzji z dnia 12 lipca 2017r. i decyzji z dnia 13 lipca 2018r. co do wartości ustalonego kapitału początkowego, jak i co do wysokości przeliczonej emerytury. Nie zgodził się on natomiast z wyliczeniem wyrównania świadczenia od 1 czerwca 2018r., bowiem w jego ocenie wyrównanie powinno obejmować okres od (...), t.j. od daty przyznania prawa do emerytury w związku z ukończeniem wieku emerytalnego.

Pozwany organ rentowy przeliczenia emerytury z uwzględnieniem nowej dokumentacji dokonał na podstawie art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 2018r. poz.1270 j.t.). Zgodnie z treścią tego przepisu „ w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu ...”.

Pozwany przeliczył świadczenie ubezpieczonej od 1 czerwca 2018r. t.j. od miesiąca, w którym otrzymał z Sądu Okręgowego w Bydgoszczy nowe dokumenty w sprawie. W związku z tym organ rentowy nie znalazł uzasadnienia do przeliczenia świadczenia od (...) t.j. od nabycia uprawnień ponieważ na dzień 14 lutego 2018r. (data wydania decyzji o przyznaniu emerytury) nie dysponował dokumentacją potwierdzającą wysokość wynagrodzenia powódki w latach 1989 do 1991r.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje :

W dniu 11 stycznia 2018r. ubezpieczona K. W. (urodzona (...)) złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w B. wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 14 lutego 2018r. rozpoznając ten wniosek (...) Oddział w B. przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia (...) t.j. od daty osiągnięcia przez ubezpieczoną wieku 60 lat.

W dacie złożenia wniosku o emeryturę i w dacie wydania powyższej decyzji toczył się między stronami proces z odwołania K. W. od decyzji ZUS Oddziału w B. z dnia 29 sierpnia 2017r. (znak – (...)) rozpoznającej wniosek ubezpieczonej z dnia 7 sierpnia 2017r. i ponownie ustalającej kapitał początkowy ubezpieczonej. Sprawa ta toczyła się przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy VI Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych pod sygnaturę VI U 1459/17.

W toku tego procesu ZUS Oddział w B. decyzją z dnia 12 lipca 2018r. (k.62 akt kapitału początkowego) ustalił ponownie kapitał początkowy ubezpieczonej na dzień 1 stycznia 1999r. po otrzymaniu nowych dowodów mających wpływ na jego wysokość. Decyzja ta uwzględniała odwołanie ubezpieczonej od decyzji z dnia 29 sierpnia 2017r. w zakresie jej żądań dotyczących przyjęcia do ponownego obliczenia kapitału początkowego jej wynagrodzeń uzyskanych z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z o.o. z siedzibą w G. z lat :

- 1989 w wysokości 775262 zł,

- 1990 w wysokości 6259500 zł .

Z kolei decyzją z dnia 13 lipca 2018r. (zaskarżoną w niniejszej sprawie) organ rentowy , w związku z ponownym ustaleniem kapitału początkowego oraz otrzymaniem nowych dowodów z Sądu, przeliczył ubezpieczonej emeryturę od 1 czerwca 2018r. , t.j. od miesiąca, w którym otrzymał nowe dowody z Sądu Okręgowego w Bydgoszczy.

W piśmie z dnia 13 czerwca 2018r. pełnomocnik powódki oświadczył, iż decyzja ZUS Oddziału w B. z dnia 12 lipca 2018r. ponownie ustalająca kapitał początkowy ubezpieczonej, zaspokaja jej oczekiwania i żądania zgłoszone w odwołaniu od decyzji z 29 sierpnia 2017r.

Ponadto pełnomocnik powódki zakwestionował decyzję ZUS Oddziału w B. z dnia 13 lipca 2018r. w zakresie daty przeliczenia emerytury, domagając się przeliczenia tego świadczenia (z uwzględnieniem ponownie ustalonego kapitału początkowego decyzją z dnia 12 lipca 2018r.) od dnia (...) (t.j. od dnia przyznania ubezpieczonej emerytury

z osiągnięciem przez nią wieku 60 lat) , a nie tak jak uczynił to organ rentowy w decyzji z dnia 13 lipca 2018r. – od dnia 1 czerwca 2018r..

Postanowieniem z dnia 11 września 2018r. wydanym w sprawie VI U 1459/17 Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych :

1/ umorzył postępowanie w tej sprawie wszczętej na skutek odwołania

powódki z dnia 8 września 2017r. od decyzji z dnia 29 sierpnia 2017r. ;

2/ zawarte w piśmie procesowym pełnomocnika powódki z dnia 13 sierpnia

2018r. odwołanie ubezpieczonej od decyzji ZUS Oddziału w B.

z dnia 13 lipca 2018r. znak : (...) – dotyczącej przeliczenia

emerytury – przekazał do rozpoznania organowi rentowemu .

(okoliczności niesporne między stronami, potwierdzone dokumentami z akt emerytalnych i kapitałowych ubezpieczonej oraz z akt sprawy tutejszego Sądu Okręgowego o sygn. VI U 1459/17)

To właśnie odwołanie K. W. od decyzji ZUS Oddziału w B. z dnia 13 lipca 2018r. zainicjowało spór w niniejszej sprawie, dotyczący daty od której organ rentowy powinien był przeliczyć emeryturę ubezpieczonej.

W tej kwestii Sąd Okręgowy podzielił stanowisko procesowe prezentowane przez pełnomocnika ubezpieczonej w odwołaniu, zgodnie z którym przeliczenie emerytury ubezpieczonej decyzją z dnia 13 lipca 2018r. powinno nastąpić od dnia (...), t.j. od daty przyznania ubezpieczonej emerytury z osiągnięciem przez nią powszechnego dla kobiet wieku emerytalnego 60 lat.

Rozważając stanowiska stron Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności zwraca uwagę, iż w treści zaskarżonej decyzji z dnia 13 lipca 2018r. organ rentowy zasadnie wskazał, iż decyzja ta wiąże się z „przeliczeniem” (w istocie z ponownym ustaleniem) kapitału początkowego ubezpieczonej decyzją z dnia 12 lipca 2018r..

Okoliczność ta ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu albowiem decyzja ponownie ustalająca kapitał początkowy ubezpieczonej wydana została w wyniku rozpoznania odwołania ubezpieczonej od decyzji z dnia 29 sierpnia 2017r., rozpoznającej jej wniosek z dnia 7 sierpnia 2017r. o ponowne ustalenie kapitału początkowego.

Decyzja z dnia 12 lipca 2018r. uwzględniała żądania ubezpieczonej zgłoszone w jej odwołaniu od decyzji z dnia 29 sierpnia 2018r. (a wcześniej we wniosku z dnia 7 sierpnia 2017r.) i jej wydanie w aspekcie stricte procesowym uznane być musi za zaspokojenie żądań powódki i przegranie w tym zakresie procesu.

Skoro organ rentowy uznał wadliwość swojej decyzji z dnia 29 sierpnia 2017r. ponownie ustalającej kapitał początkowy, to wydanie decyzji z dnia 13 lipca 2018r. o przeliczeniu emerytury powódki w związku z wydaniem decyzji z dnia 12 lipca 2018r. ponownie ustalającej – w sposób bardziej korzystny dla ubezpieczonej i w rozpoznaniu jej wniosku z dnia 7 sierpnia 2017r. – kapitał początkowy powinno nastąpić od dnia nabycia przez nią prawa do emerytury. Zważyć bowiem należy, że wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego z dnia 7 sierpnia 2017r. wywierał skutki procesowe i materialno-prawne także w zakresie żądania ustalenia emerytury ubezpieczonej we właściwej wysokości. Było tak od dnia przyznania powódce emerytury decyzją z dnia 14 lutego 2018r. (od dnia (...)t.j. od osiągnięcia przez ubezpieczoną wieku emerytalnego) albowiem wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego z dnia 7 sierpnia 2017r. (k.50 akt kapitałowych) wpływał bezpośrednio na wysokość tego świadczenia. Dlatego zgodnie z art.129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r. , poz. 1270) emerytura ubezpieczonej powinna zostać przeliczona od dnia złożenia wniosku o to przeliczenie (implicite zawartego w treści wniosku z dnia 7 sierpnia 2017r. o ponowne przeliczenie kapitału początkowego) , a nie - tak jak ustalił to organ rentowy w treści zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji

– od pierwszego dnia miesiąca, w którym organ otrzymał w toku procesu toczącego się w sprawie VI U 1459/17 nowe dokumenty (które spowodowały wydanie decyzji zmieniającej z dnia 12 lipca 2018r. i uwzględnienie odwołanie ubezpieczonej od poprzedzającej tę decyzję decyzji z 29 sierpnia 2017r.).

Skoro decyzja o przyznaniu emerytury wydana została przez organ rentowy w toku procesu o ponowne ustalenie kapitału początkowego (wszczętego jeszcze przed wydaniem decyzji o przyznaniu emerytury), to przeliczenie tego świadczenia powinno nastąpić od daty przyznania emerytury, gdyż zgodnie z art.174 ust. 3 ustawy emerytalnej podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okresy kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. . Wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego z dnia 7 sierpnia 2017r. wywierał skutek prawny także w sprawie o przyznanie emerytury wszczętej z wniosku ubezpieczonej z dnia 11 stycznia 2018r. i ostatecznie zakończonej zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją z dnia 13 lipca 2018r..

Z powyższych motywów w punkcie I sentencji wyroku Sąd Okręgowy – na podstawie art. 477¹⁴ paragraf w K.p.c. w związku z art.129 ust. 1 ustawy emerytalnej – orzekł o zmianie zaskarżonej decyzji poprzez zobowiązanie organu rentowego do przeliczenia emerytury ubezpieczonej w sposób określony w zaskarżonej decyzji już od dnia nabycia przez nią prawa do tego świadczenia.

Na podstawie art.118 ust. 1 a ustawy emerytalnej Sąd w punkcie II sentencji wyroku stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W dniu wydania zaskarżonej decyzji , t.j. 13 lipca 2018r. funkcjonowała już w obrocie prawnym decyzja z dnia 12 lipca 2018r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, którą organ rentowy powinien uwzględnić przy wydawaniu swojej decyzji z dnia 13 lipca 2018 r. . Przede wszystkim organ ten błędnie zakładał, że zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja wydana została z urzędu, w sytuacji gdy powódka już we wniosku z dnia 7 sierpnia 2017r. domagała się ponownego ustalenia kapitału początkowego i przeliczenia swojej emerytury od dnia nabycia do niej prawa.

SSO J.Madej